

UUSI TESTAMENTTI AVAUTUU, osa 46ms

MARKUKSEN EVANKELIUMI (jatk.)

PELKO JA USKO

Markuksen evankeliumin läpi kulkee kaksi avainsanaa: ”pelko” ja ”usko”. Aivan kuin ihmisille annettaisiin vaihtoehdot, miten suhtautua tähän kertomukseen, pelolla vai uskolla?

35. Ja sinä päivänä hän illan tultua sanoi heille: "Lähtekäämme yli toiselle rannalle".

36. Niin he laskivat kansan luotaan ja ottivat hänet mukaansa, niinkuin hän venheessä oli; ja muitakin venheitä oli hänen seurassaan.

37. Ja nousi kova myrskytuuli, ja aallot syöksyivät venheeseen, niin että venhe jo täyttyi.

38. Ja itse hän oli peräkeulassa ja nukkui nojaten päinaluseen. Ja he herättivät hänet ja sanoivat hänelle: "Opettaja, etkö välitä siitä, että me hukumme?"

39. Ja herättyään hän nuhteli tuulta ja sanoi järvelle: "Vaikene, ole hiljaa". Niin tuuli asettui, ja tuli aivan tyven.

40. Ja hän sanoi heille: "MIKSI OLETTE NIIN PELKUREITA? KUINKA TEILLÄ EI OLE USKOA?"

41. Ja suuri pelko valtasi heidät, ja he sanoivat toisillensa: "Kuka onkaan tämä, kun sekä tuuli että meri häntä tottelevat?" (Mark.4:35-41).

Markus toistaa tätä teemaa: ”Älkää pelätkö! Uskokaa!” Loppuvaiheissakin, kun Jeesus ilmestyy ylönousseena, Markus on riittävän rehellinen sanoakseen, että opetuslapset eivät uskoneet, kun he näkivät Jeesuksen ja Hän joutui nuhtelemaan heitä heidän epäuskostaan.

9. Mutta ylönousemisensa jälkeen hän varhain aamulla viikon ensimmäisenä päivänä ilmestyi ensiksi Maria Magdaleenalle, josta hän oli ajanut ulos seitsemän riivaajaa.

10. Tämä meni ja vei sanan niille, jotka olivat olleet Jeesuksen kanssa ja jotka nyt murehtivat ja itkivät.

11. Mutta kun he kuulivat, että hän eli ja että Maria oli hänet nähnyt, EIVÄT HE USKONEET.

12. Ja sen jälkeen hän toisenmuotoisena ilmestyi kahdelle heistä, heidän kävellessään, matkalla maakylään.

13. Hekin menivät ja veivät sanan toisille; mutta nämä EIVÄT USKONEET HEITÄKÄÄN.

14. Vihdoin hän ilmestyi myöskin niille yhdelletoista heidän ollessaan aterialla; ja HÄN NUHTELI HEIDÄN EPÄUSKOAAN JA HEIDÄN SYDÄMENSÄ KOVUUTTA, kun he eivät olleet uskoneet niitä, jotka olivat nähneet hänet ylönousseeksi. (16:9-14).

Yksi Jeesuksen lempisanoista yhä uudestaan oli : ”Miksi te pelkäätte?” ”Älkää pelätkö.” ”Uskokaa vaan.” Meillä on siis tämä kuva KRISTUKSEN HENKILÖSTÄ ja HÄNEN TEOISTAAN. Ja vastauksena on usko, ei pelko, kun yliluonnollinen astuu kuvaan. Tästä syystä minä (Pawson) aina valitsen Markuksen annettavaksi **uskosta osattomille**. Jos ihmisellä ei ole tietoa Jeesuksesta, tässä on paketissa perustieto, jonka hän tarvitsee.

OMALAATUINEN PÄÄTÖS

Markuksen evankeliumi päättyy erikoisella tavalla. Se itse asiassa loppuu kesken lauseen. Varhaisessa Markuksen evankeliumin kopiassa se päättyy jakeen 8 puoliväliin luvussa 16.

”Niin he tulivat ulos ja pakenivat haudalta, sillä heidät oli vallannut vavistus ja hämmästys, eivätkä sanoneet kenellekään mitään, sillä he pelkäsivät” (16:8).

Se päättyy sanontaan ”...sillä he pelkäsivät...” Ja sitten se loppuu. Markuksen teemahan on kuitenkin siirtyä pelosta uskoon.

1. Mitä kertomuksen lopulle tapahtui? Miksi Markus ei pääätä kertomusta mukavan silotellusti?
2. Miksi Markuksen evankeliumissa ei kerrata Jeesuksen ilmestymistä Hänen ylösnousemuksensa jälkeen? On vain tyhjä hauta ja sen löytäminen.

AINAKIN KOLME MAHDOLLISUUTTA

- 1) Markus tarkoituksella lopetti tähän epäselvään lauseeseen ja jätti lopun auki.
 - 2) Markusta yksinkertaisesti estettiin lopettamasta kertomusta. Jokin keskeytti hänet. Ehkä hänet pidätettiin yhtäkkiä tai vietiin pois – ja käsikirjoitus jäi keskeneräiseksi.
 - 3) Kertomuksen loppu on kadonnut jollakin tavalla. Tai se on revitty pois ja käsikirjoituksesta tehtiin silppua. Voi olla jopa mahdollista, että Pietari repi lopun pois. Muistakaa, että tämä on todellisuudessa PIETARIN EVANKELIUMI. Ehkä Pietari ajatteli, että Jeesuksen ilmestyminen hänelle oli niin kallisarvoinen, persoonallinen ja henkilökohtainen, ettei sitä tarvitse saattaa kaikkien tietoon.
- Emme tiedä. Kun pääsemme taivaaseen, meidän tulee kysyä sitä. Mutta sen sijaan tiedämme, että jälkikäteen on lisätty uusia loppuja: Yhdessä Raamatussa on yhdenlainen loppu ja toisessa toisenlainen. Yksi on lyhyt, toinen pitkä. Se ”pitkä loppu” joka on tavallisimmin Raamatussa jakeesta 9 jakeeseen 20 tasapainottaa pelon ja uskon. Se kertoo, että opetuslapset eivät uskoneet, vaikka näkivät.
- Mutta se sisältää joitakin merkittäviä Jeesuksen sanoja, joista ihmiset eivät pidä.** Siksi ”pitkään loppuun” suhtaudutaan epäilevästi. Jeesus puhuu tässä esimerkiksi uusista kielistä ja se on ainoa kohta, jossa Jeesus mainitsee, että Hänen seuraajansa puhuvat uusin kielin. Samoin, että he ajavat ulos riivaajia ja parantavat sairaita. Ja nostavat käsin käärmeitä eivätkä vahingoitu. Tämähän tapahtui Paavalille Maltalla:

1. Kun olimme pelastuneet, niin me sitten saimme tietää, että saaren nimi oli Melite.
2. Ja sen asukkaat osoittivat meille suurta ystävällisyyttä: he sytyttivät nuotion ja ottivat meidät kaikki sen ääreen, kun oli ruvennut satamaan ja oli kylmä.
3. Mutta Paavali kokosi kasan risuja, ja kun hän pani ne nuotioon, TULI KYKKÄÄRME KUUMUUDEN TÄHDEN ESIIN JA KÄVI KIINNI HÄNEN KÄTEENSÄ.
4. Kun asukkaat näkivät tuon elukan riippuvan kiinni hänen kädessään, sanoivat he toisilleen: ”Varmaan tuo mies on murhaaja, koska kostotar ei sallinut hänen elää, vaikka hän pelastuikin merestä”.
5. Mutta hän pudisti elukan tuleen, EIKÄ HÄNELLE TULLUT MITÄÄN VAHINKOA.
6. Ja he odottivat hänen ajettuvan tai äkisti kaatuvan kuolleena maahan. Mutta kun he olivat kauan odottaneet ja näkivät, ettei hänelle mitään pahaa tapahtunut, muuttivat he mielensä ja sanoivat hänen olevan jumalan. (Apt.28:1-6).

Ihmiset eivät pidä tästä. Siellä sanotaan myös, että Jeesus teki kasteesta välttämättömän pelastuksen kannalta. Hän sanoo: ”Se, joka uskoo ja kastetaan, pelastuu.” Ihmiset eivät pidä tästä.

Vaikka on todennäköistä, ettei Markus kirjoittanut tätä loppua, ainakin se oli joku alkuseurakunnan jäsen. Tämä ”pitkä” loppu heijastaa sitä, mitä alkuseurakunta uskoi siitä mitä Jeesus opetti. Se myös sisältää asioita muista evankeliumeista. Siinä on pieni osanen Emmauksen tiestä ja pieni osanen Matteuksen lähetyskäsystä. Näyttää siltä, että joku on napannut pieniä elementtejä muista evankeliumeista ja yhdistänyt niitä tähän. Uskon, että tuo ”pitkä” loppu on pätevä osa Jumalan sanaa. Sellaisena se edustaa varhaiskristillistä ymmärrystä – vaikka ei heijastaisikaan Pietarin suoranaisia sanoja Markuksen kirjaamina.

UURAS SAARNIVAARA

16:9-20: Tämä Mk:n loppuosa puuttuu 325-50 vaiheilla jäljennetyistä käsikirjoituksista Alef ja B, mutta siitä on kristittyjen kirjailijain teoksissa lainauksia nm.vv. 150-190 (Justinus Marttyyri, Tatianoksen, Diatessaron, Irenaeus) eli ajalta n. 140-180 vuotta ennen mainittujen käsikirjoitusten laatimista. Tämä osoittaa sen kuuluneen Markuksen evankeliumiin ainakin 2. vuosisadan alkupuolelta asti.

16:16: Sanat ”uskoo” (pisteusâs) ja ”kastetaan” (baptistheis) ovat kumpikin aoristissa (partis.) ja sana ”pelastuu” (sâthêsetai) futuurissa. Tarkempi käänös on: ”JOKA ON TULLUT USKOON JA SAANUT KASTEEN ON PELASTUVA, MUTTA JOKA EI OLE TULLUT USKOON SE TULLAAN TUOMITSEMAAN KADOTUKSEEN (katakrihêsetai, pass.fut.). Jeesus ei tässä säädä uskoon tulemisen ja kasteen aikajärjestyksestä, sillä Joh.3:5 järjestys on päinvastainen: ”Jos joku ei synny vedestä ja Hengestä (saa kastetta ja tule Pyhän Hengen vaikuttamaan uskoon, ei hän voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan.” Ratkaisevaa ei ole näiden kahden aikajärjestys, vaan se, että henkilö on KASTETTU JA TULLUT USKOON, TULLUT USKOON JA KASTETTU, olipa järjestys kumpi tahansa (Uuras Saarnivaara, Raamattu korjauksin ja selityksin, s.83).

RISTO SANTALA

Markuksen kastekäsky kuuluu kreikaksi: "Joka uskoo ja on kastettu, se pelastuu". Aoristit "pisteusas kai baptistheis" merkitsevät kertakaikkista ja ehdotonta asennetta. Niinpä kysymys on siitä, että "on uskossa" ja passiivin menneessä aikamuodossa "theis"-liitteet sitä, että "on kastettu". Ei siinä ole marssijärjestyksestä.

Väinö Hotti

Väinö Hotti / David Pawson